

Aalborg Katedralskole

Farvel til byen. Kronik i Stiftstidende 1.9.1940. Her fra: Barn af Aalborg. Uddrag.

Hele teksten findes i sin helhed også i materialesamlingen

En Ting, man forsaavidt allerede har taget Afsked med, er Skolen. Fra jeg var seks Aar til nu, jeg er atten, har jeg gaaet i Skole. I tolv Aar har jeg været omsluttet af Skolens Polypskikkelse — nu staar jeg med mine Kammerater ude i Dagen, og lidt forvirret konstaterer jeg, at der er sket en Forandring. Ikke med Tingene, men med os.

Vi ser alting i et andet Lys nu. Skarpere. Tingene er nærmere — og vi kender alle de Vanskeligheder, der ikke var til for os, da vi var Gymnasiaster.

Vi tør ikke tænke et Problem igennem og tage Standpunkt til det uden at overveje, om Standpunktet er praktisk forsvarligt. Det turde vi før, da vi var beskyttede af Skolens i mere end en Forstand tykke Mure. Nu begynder vi at begribe, at ikke blot Logikken og den etiske Fornemmelse spiller ind i Dagens Gerninger. Der er visse Forudsætninger for at leve som et ansvarligt Medlem af Samfundet. Det er Forudsætninger, som ikke kan defineres, som er nedarvede, sjælelige, ukendte — men som uophørligt, og ubønhørligt, griber ind i det, vi foretager os.

Skolen har sluppet os, og vi staar midt i Larmen. Og fordi vi endnu er usikre, kan det hænde, at vi længes tilbage mod det Tempel for Teori og Hypotese, Skolen var.

Nu i de sidste Dage før jeg skal rejse, er jeg et Par Gange lusket ned til den store, røde Kasse, jeg i Skoletiden ofte og inderligt forbandede. Og en Dag gik jeg ind.

Gangene lugtede af Fernis, en velkendt Lugt, og min gamle Klasse stod, som da jeg var her sidst. Paa Katederet laa en glemt Bog. Det var en Historiebog, en af mine Kammeraters. Jeg bladede i den, saa de Kryds, der har pindet den ud i Lektier, og læste de Bemærkninger, der stod i Marginen rundt om.

Og medens jeg stod med Bogen i Haanden og saa ned over Bordene og ud gennem Vinduerne paa de Træer, jeg saa tit har set ud paa i Timerne, var det, som om jeg igen hørte til i Klassen. Som om jeg igen var Skoledreng med Rubrik i Rektors Bøger, med Navn i Aarsberetningens Elevliste, med afsat Plads i Lærernes smaa Karakterprotokoller. Og et fast Punkt paa Lærermødernes Dagsorden.

Men da jeg paany kom ud paa Gangen, saa jeg, at der til Væggens Billeder af afgaaede Studenterhold var kommet et nyt. Et Fotografi af Studenterne fra i Aar. Jeg fandt mig selv paa Billedet — og Fornemmelsen af atter at have erhvervet Hjemret i Riget forsvandt.

Skolen har sluppet os. Og naturligvis er det godt at blive selvstændige Mennesker med eget Ansvar og saa videre. Men de tolv Aars Skoleslideri har paavirket os saadan, at vi er usikre ved at blive stillet paa lige Fod med de andre.